

Do Spalio VELIAVA

LKP ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1957 metų pirmojo pusmečio valstybinio plano Tarybų Sajungos liaudies ūkiui išvystyti vykdymo rezultatai

Centrinė statistikos valdyba prie TSRS Ministerijos Tarybos paskelbė pranešimą apie TSRS 1957 metų pusmečio valstybinio plano liaudies ūkiui išvystyti vykdymo rezultatus.

Sutinkamai su TSKP XX suvažiavimo direktyvomis, per pirmajį 1957 metų pusmetį žymiai padidėjo pramonės gamybos apimtis. Pramonės bendrosios produkcijos gamybos pirmojo pusmečio planas visoje Tarybų Sajungoje išvadytas 104 procenčias. Pramonės produkcijos gamyba, palyginus su pirmuoju praėjusiu metu pusmečiu, padidėjo 10 procentų, tame tarpe pirmajame ketvirtinyje—9 procenčias, antrajame ketvirtinyje—11 procenčias.

Gamybos priemonių gamyba (grupė „A“) padidėjo 11 procenčias, o vartojimo reikmenų gamyba (grupė „B“)—8 procenčias.

Visos sajunginės respublikos pirmojo pusmečio planą išvadijo.

Sutinkamai su TSKP CK vasario Plenumo ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos VII-sesijos ntarimais dėl tolesnio pramonės ir statybos valdymo organizavimo lobulinimo ekonominiuose administraciniuose rajonuose sudarytos 105 liaudies ūkio tarybos.

Liaudies ūkio taryboms perduotos įmonės gamina tris ketvirtadienius bendrosios TSRS pramonės produkcijos apimties, tame skaičiuje 100 procenčius visos ketaus, mineralinių trąšų, metalurgijos įrengimų, garo ir duju turbinų, automobilių gamybos; beveik 100 procenčius plieno, valcuotų juodujų metalų ir cemento; iškasa 98 procenčius anglies; gauja beveik 100 procenčius naftos; gamina 97 procenčius audinių, 81 procenčius odinės avalynės.

Per pirmajį šiu metų pusmetį toliau buvo specializuojama, kompleksai mechanizuojama ir automatizuojama gamyba, konstruojami ir gaminami nauji, labai našūs įrengimai, buvo dieglama pažangli technologija, toliau mechanizuojami galūnėliai ir sunkieji darbai, mechanizuojami ir automati-

tizuojami gamybos procesai ir keičiami bei modernizuojami pasenę įrengimai. Mašinų gamybos pramonėje pradėtos serijomis gaminti naujų tipų mašinos ir daugiau kaip 100 pavadinimų įrengimų.

Igyvendindami partijos ir vyriausybės priemones, žemės ūkiui smarkiai pakelti, kolūkialiai tarybiniai ūkliai, mašinų -traktorių stotys 1957 metų pirmajame pusmečioje nuveikė žymų darbą, toliau išvystydami žemės ūkio gamybą. Visoje Tarybų Sajungoje kolūkialiai tarybiniai ūkliai vasarą už sėjos planą išvadė 105 procenčias. Grūdinė kultūrų pasėlio plotas, palyginus su praėjusiais metais, padidėjo pusantro milijono hektaru, o palyginus su 1953 metais—23 milijonais hektarų. Be to, kviečių pasėlių, palyginus su praėjusiais metais, padidėjo 7,5 milijono hektaro, o palyginus su 1953 metais—21 milijonu hektarų.

Per pirmajį 1957 metų pusmetį toliau kilo gyvulinių ūkio ūkyose iki 1957 metų liepos 1 d. aplibdinė še duomenys: galviju—39,3 milijono vlenetų, tame skaičiuje karvių—13 milijonų, kiaulių—31 milijonas, avilių ir ožkių—111 milijonų. Galviju skaičius kolūkialose ir tarybinio ūkio ūkyose iki 1957 metų liepos 1 d., palyginus su 1956 metų liepos 1 d., padidėjo trimis milijonais, kiaulių—5 milijonais 300 tūkstančių, avilių ir ožkių—4 milijonais 900 tūkstančių. Taip pat padaugėjo gyvuliu, priklausantį kolūkiečiams, darbininkams ir tarnautojams.

Centrinės statistikos valdybos pranešime sakoma, kad per pirmajį pusmetį kapitalinių įdėjimų lėš valstybinio plano vykdymo rezultatai rodotoliau augančią Tarybų Valstybės ekonominę galią ir galingą darbo pakilimą, kuris yra apėmęs tarybinę liaudį, ruošiantis sutikti 40-sias Didžiojo Spalio metines naujas laimėjimais.

Kapitalinių įdėjimai iš sunkiajų pramonės. Kapitalinių įdėjimai į valstybinę gyvenamąjį namų statybą padidėjo 39 procenčias, o kapitalinių

1957 m.
liepos mėn.
25 d.
KETVIRTADIENIS
Nr. 58 (1594)

Kaina 15 kap.

DIDŽIOJO SPALIO GARBEI

UŽDUOTYS VIRŠIJAMOS

Naujas darbo dovanas Didžiojo Spalio 40-osios metinėms ruošia Juodupės „Nemuno“ fabriko karšėjų brigada. Pusmetinį planą brigada išvadė 130,5 procento. Karšėjas Antanas Navikas, dirbantis fabrike ketvirtus metus, dienines užduotis išvadė 120 procentų.

Nuotraukoje: karšėjas Antanas Navikas ir pamainos meistras Jérónimas Čikas darbo metu.

S. Algio nuotr.

GAUSŪS LAIMIKIAI

KLAIPĖDA. Tralerių laivyno valdybos žvejal Baltijos jūroje aptiko didelius kalkių telkinius. Daugelio tralerių įgulos kasdien sugauna po 1.000—1.500 kilogramų šios vertingos žuvies. Šeši mažieji žvejybiniai traleriai jau išvadė liepos mėnesio kalkių sugavimo planą.

Lenktyniaujant Didžiojo Spalio garbei, priklausa mažojo žvejybinių tralerių įgula, kuriai vadovauja kapitonas komjaunuolis V. Popkovas. Šio komjaunimo jaunimo laivo jūreliai nuo metų pradžios sugavo 3.800 centnerių žuvies ir trečias mėnuo žvejoja 1958 metų sąskaita. (ELTA).

Traktorių gamintojai

Pradėdami lenktyniaujant Didžiojo Spalio metinių telkinį, Minsko traktorių gamyklos racionalizatoriai ir išradėjai išpareigojo sutaupyti per metus nemažiau kaip 8,5 milijono rb, dleždamis išradimus. Jau gauta daugiau kaip 2.000 pasiūlymų, kuriuos režizavus padidės darbo našumas, susitaupys žaliavos ir medžiagos. (TASS-ELTA).

TEN, KUR KLYKAUJA GARVEŽIAI

"Po Spalio vėliava" korespondentas, apsilankęs Rokiškio geležinkelio stotyje, pateikė kelią klausimų viršininkui dr. J. Stašiui. Spanudiname jū pasikalbejimą.

KLAUSIMAS: Kokias darbo dovanas ruošia jūsų kolektyvas Didžiojo Spalio garbei?

ATSAKYMAS: Sutinkant Didžij Spalij ypatingai sustiprėjo darbo drausmė. To pasėkoje 1 valanda 20 minučių sumažėjo vagonų prastovejimas stotyje, viršijamas pakrovos planas 5—10 procentų.

KLAUSIMAS: Kas pas jus praveda vagonų pakrovimą ir iškrovimą, ar yra tam sudaryta brigada?

ATSAKYMAS: Atskiros brigados sudarę neturime. Jų pavaduoja patys klijentai.

KLAUSIMAS: Ar visi klijentai laiku atlieka pakrovimą ir iškrovimą?

ATSAKYMAS: Tenka pastebeti, kad ne visi. Delsimo nuotaikomis gyvena pramkombinatas (direktorius Abromaitis). Štai iš dabar jau mėnuo laiko kaip geležinkelio teritorijoje tebeguli geležis, prisistūsta iš broliskųjų respublikų. Nuo pramkombinato nei per plauką neatsilieka remonto - statybos kontora (viršininkas Smirnovas). Jai prisistūtu negesintų kalkių 80 tonų krūva po atviru dangum pas mus išgulejo puše metu, per tą laiką 20 tonų nuėjo nieka s. Apmaudu žiūreti į tokiuos vadovus, nesirūpiancius visuomeninio turto likimu iš biurokratizmo pozicijų vadovaujančius įstaigoms.

KLAUSIMAS: Be abejo, pas jus yra nemažai pirmųjų, kuriais teisėtai didžiuojasi geležinkelio kolektyvas?

ATSAKYMAS: Žinoma, yra. Tai budėtojas K. Narbutas, iešmininkai J. Dainys, J. Čerškus ir kiti jū bendradarbiai, nenuilstamai kovojančieji už naujus darbo laimėjimus, ruošiantieji vis naujas darbo dovanas Didžiajam Spalui.

Nauja specialistų laida

Salų žemės ūkio technikumas kiekvienais metais išleidžia naujus žemės ūkio kadrus respublikos kolūkiams ir tarybiniam ūklams.

Kaip ir kiekvienais metais technikumą baigė IV-ji zootechnikų ir I-ji jaunesnių agronomų laida. Senesni žemės ūkio specialistų kadrų pastipdys 59 jaunesnių specialistais, iš kurių 28 zootechnikai, o likusieji — agronomai.

Technikumo baigimo proga absolventų vaka-re jaunesniesiems specialistams direktorių dr. Kriaucūnas įteikė diplomas-kelialapius išvenimui.

Diplomas su pagyrimu gavo zootechnikai P. Ragėlis ir L. Tubelytė, agronomai J. Skarlinga ir A. Muralytė.

Jaunųjų specialistų

išleidimo proga dr. rūtelį darželis" ir kli-

Mokslo pirmūnal L. Tubelytė, P. Ragėlis, slos iš Lietuvos žemės ūkio akademiją, A. Dačiulis, G. Riaubaitė, O. Senvaitė, J. Smalstys vyks į Dusetų MTS zonos kolūkius, A. Mačiuška, E. Jurkėnaitė-Rokiškio MTS zonos kolūkius, A. Žvirblis—i Panemunėlio MTS kurį nors kolūkį, o iškuseji dar kltur.

Nauja darbo pamaina, nauji vadovaujanti žemės ūkio kadrų išsilieji gamybą, savo darbu prisidėdami prie Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės nuoštėjų mūsų liaudžiai uždavinį išgyvendinimo.

Alg. Marozas

Duokime Tėvynei daugiau pieno ir mėsos!

DRAUGAI, KOLŪKIEČIAI, SUKAUPKIME KUO DAUGIAU IR IVAIRIŲ PAŠARŲ ŽIEMAI!!

Didiname gyvulininkystės produktų gamybą

Didelio pritarimo mūsų kolūkyje susilaikė TSKP Centro Komiteto raganimas—artimiausiais metais pavyti Jungtines Amerikos Valstybes pagal mėsos, pieno ir sviesto gamybą vidutiniškai vienam gyventojui. Dar pavasario metu buvo peržiūrėti socialistiniai įsipareigojimai.

Svarstant padidintus socialistinius įsipareigojimus, buvo surasta nemaža neišnaudotų rezervų. Taip iš gautų praeitais metais 400 tūkstančių rublių pajamų 48 tūkstančius pasiskyreme gyvulininkystei. Už šiuos pinigus nusipirkome koncentratą, inventoriaus ir kitų dalykų.

Šiemet mes įsipareigojome primelžti po 90 centnerius pieno kiekvienam 100 ha naudmenų arba dvigubai daugiau, negu pernai. Nors galvijai į ganyklas išėjo neblogame kuno stovyje, pieno priemelžimas galimas padidinti tik esant geroms ganykloms bei šeriant galvijus papildomai žaltuoju pašaru. Tam tikslui pavasarij pasėjome virš 20 ha ankstyvojo mišinio. Vėliau pasėjome dar 10 ha.

P. RIMKUS
„Jauniosios gvardijos“
kolūkio pirmmininkas

Birželio mėnesį galvijus pradėjome rišti dobiuose. Apart to, kasdien kiekvienai karvei dar duodame po 2 kg koncentratą. Rudens metu, kada pasibaigs mišinai karvėms duosime papildomai pašarinį kopūstų ir šakniavaisių, kurių kolūkyje pasėta virš 20 ha.

Šiuo metu kolūkyje yra 88 melžiamos karvės. Liepos mėnesį vidutiniškai kiekviena karvė davė po 9–11 litrų pieno. Nuo metų pradžios iš kiekvienos karvės jau primelžta vidutiniškai po 830 litrų pieno.

Reikia prisipažinti, kad nemažas stabdys, didinant pieno primelžimą yra mažai produktyvi benda. Taip antai, vienam litriui pieno pagaminti apytikriai sunaudojame aplie 1,5 pašarinių vieneto. Tuo tarpu, esant tokiam pašarų kiekiui, produktyvios karvės duotų žymiai daugiau pieno.

Todėl artimiausias mūsų uždavinys—atrakinės būdu pagerinti bandą.

Štaiš metais įsipareigojome pagaminti po

18,5 cnt kiaulienos 100 ha arčamos žemės. Fermoje dabar yra virš 120 kiaulių ir 150 paršelių, išskirtų penėjimui. Birželio mėnesį nupenėjome ir realizavome 6 lašininius ir pirmoje liepos mėnesio pusėje—5 bekonus.

Vasaros metas pats palankiausias laikotarpis kiaulėms auginti ir kiaulienos gamybai atpiginti. Todėl mes stengiamės kuo daugiau duoti kiaulėms žaltių pašarų. Tam tikslui prie fermų pasėjome 5 ha liucernos ir 5 ha mišinio. Dabar kiaulėms sušenrame po 6–7 kg žolės, 6–7 kg liezo pieno ir 1,5–2 kg koncentratų. Garduose prie fermos yra pasėta dvižolių dobių. Esant tokiam davinui per parą bekonai priauga po 700–800 gramų.

Tačiau, kad pagaminiti po 18,5 cnt kiaulienos 100 ha arčimo mums dar trūks nemažiau 60 bekonų. Išeiti surasime auginant juos pagal kontraktacijos sutartį pas kiaulienus.

Apart kiaulienos, mes numatome pagaminti 100 ha naudmenų po 8 cni jautienos mėsos. Tam tikslui atpenėsime dublius, 12 pasenusių karvių ir 20 veršelių, netinkamų veislei.

Mūsų kolūkio narių deda visas pastangas, kad garbingai įvykdysti prisiimtus įsipareigojimus ir duoli šaltai kuo daugiau gyvulininkystės produktų.

PIRMAUJANTI MELŽĖJA

Toli už „Naujo gyvenimo“ kolūkio ribų yra žinomas melžėjas Onos Purtuškylės varadas. Nuo metų pradžios iš kiekvienos 13 jos prižiūrimų karvių primelžė po 1.100 litrų pieno. Iki metų pabaigos ji galvoja primelžti dar po 900 litrų pieno.

Aukštus pieno priemelžimo rodiklius užtikrino geros ganyklos ir gera priežiūra. Šiuo metu karvės rūšimos dobiliu atole, papildomai duodama po 2 kg koncentratų. Anksčiau papildomai buvo duodamas mišinys. Dabar iš karvės primelžiama nemažiau 17 litrų pieno kasdien. Onos Purtuškylės pavyzdžiu sekā melžėja Bronė Tervydytė, Seva Aleksiejutė ir kt.

V. Jankutė

185 tonos yra!

—Daugiau ankstyvojo siloso,—toki šūkį sau iškėlė „Duokiškio“ kolūkio žemdirblai.

Silosos kapoklė, prižiūrima P. Lapinsko, keletą dienų tarškė diena ir naktį, nes, silosuoja nt menkavertes žoles lėtu tempu, jos gali sugesti. Geriausiai dirbo II laukininkystės brigada, vadovaujama P. Barzdonto.

Viso kolūkyje pagaminta 185 tonos ankstyvojo siloso.

L. Vasaris

Nesirūpinama pašarais

Pašarai nulemia gyvulų produktyvumą. Tuo aiškiai išsiskino „Aušros“ žemės ūkio artelės nariai. Šiuo metu kolūkyje baigtą šenapinėtę, šienas vežamas į pastoges.

Tačiau kova už stiprios pašarų bazės sudarymą dar nesibaigė. Nemažiau yra svarbu šieną ir šiaudus gerai užlaikyti iki žemos, o taip pat ir jos metu. Ir reikia pasakyti, kad šlame darbe dar yra daug trūkumų.

Dalis pašarų suvežta į neatremontuotas daržines, ir, savaime aišku, lietuvių lyjant dalis pašaro nustos savo vertės. Taip penktose laukininkystės brigadoje Ilzembergo kaime sukrauta liucerna i dvi daržines su kiaurais stogais. Toje pat brigadoje Alksnių kaime yra beveik be stogo klojimas, į kurį galvijama krautų javus. Visa tai pirmiausia turi rūpēti brigadininkui Pašauskui.

Silosas labai vertinamas pašaras žemos metu. Iš ko jis gaminamas ir kada, žino kiekvienas suaugęs žmogus ir net paauglys. Bei atrodo siloso reikšmės nesuprantant kolūkio vadovai, brigadininkai. Kiekvienai karvei pagaminata tik po 20 kilogramų siloso.

Kolūkyje daug vilčių dedama į kukurūzus. Tai labai gerai. Tačiau norint, kad kukurūzai duotų gerą derlitų reikia

K. Kuzma

Pranešimas

apie pieno primelžimą Rokiškio rajono kolūkluose 1957 m. liepos mėn. 20 d.

Eil. Nr.	Kolūklio pavadinimas	Primelžia pieno iš karvės nuo 1957. 1. 1 d.	Primelžia pieno iš karvės per 1 d.
----------	----------------------	---	------------------------------------

Rokiškio MTS zona

1.	„Naujas gyvenimas“	941	17,2
2.	„Marytės Melnikaitės v.“	927	8,9
3.	„Tarybų Lietuva“	907	8,4
4.	„Tikruoju keliu“	869	7,6
5.	„Aušra“	889	8,1
6.	„Socializmo keliu“	782	16,0
7.	„Pergalė“	770	9,0
8.	„Rageliai“	735	7,0
9.	„Pilis“	692	7,9
10.	Liudo Giros v.	597	8,9
11.	Salomėjos Nertės v.	593	6,3
12.	„Pirmyn“	576	5,6
13.	„Žvaigždė“	544	8,3
14.	„Nemunėlis“	543	5,2
Viso zonoje:		748	9,2

Panemunėlio MTS zona

1.	„Žalgiris“	923	8,1
2.	„Vyturys“	856	10,0
3.	„Už taika“	837	15,9
4.	„Jaunoji gvardija“	829	9,7
5.	„Gegužės Pirmoji“	814	17,0
6.	„Šetekšna“	800	8,6
7.	„Artojas“	794	13,3
8.	„Lenino keliu“	611	6,2
9.	„Atžalynas“	573	6,4
10.	„Duokiškis“	557	7,0
11.	Mičiurino v.	530	8,3
Viso zonoje:		727	10,3
Iš viso rajone:		739	9,7

Rajono plano komisija

Prie naujų muziejaus stendų

Praetinė nugarmėjo laikai, kada dvaro rūmuose klestėjo iš žmonių prakaito išplaukus prabanga, koncentravosi brangenybės, žydėjo dvarininkų kultūra, išdidžiai su panika stebdamas visa, kas liaudiška, lietuviška, „mužikška“. Keistai mums šiandien atrodo toji bajoriška pažiūra į valstiečius, jų buitį ir dvainę kultūrą. Svetimas mums ir tas ponų meninės skonis bei pažiūros į meną.

Mes, jaunoji karta, iš liaudies. Mūsų estetišnams poreikiams ir kūrybai svetima dvaro dvastia, mes neužtoliu kryptame į liaudies sezonę, ieškodami joje tą tradiciją, kurios formavosi baudžiaviniame kalme, dūminėje valstiečio pirkloje, dvaro palaukė-

je po gluosniuose ir beržais.

Muziejuose išlikę praeitų šimtmečių liaudies vartoti daiktai yra gyvi liaudininkai, kad šalia dvaro meno gyvavo savita paprasta žmonių estetinė kultūra, nuo seiso vysčiusi savas meninės formas ir tradicijas.

Mūsų, tarybiniams žmonėms, suprantiama ta jėga, kurios dėka suniklausiai feodalizmo laikais, caristinės nacioninės priespaudos ir buržuazijos šūkavimų metais liaudies širdyje išliko gyva nepaprasta meninė nuoauta, ištekimybė lietuviškam skoniui, daibant paprasto žmogaus buitį. Tlkai mums supranta, kodėl lietuviškosios buržuazijos valdymo metais tiesiog įnirtingai darbo žmonės piktinios miesčioniškumu, sklindančiu po

dvarelių ir buožlių seklyčias, iš ponų salionų. Mūsų liaudis nepalaužia, nelšekančios kūrybinės dvasios, pilna pasitikėjimo savimi—ir tik tokia liaudis tegalėjo perduoti misių kartoms tokias puikias meno tradicijas.

Valdantieji sluoksnių niekino liaudies meną. Feodalinis dvaras ir buržuazinių miesčionys neįsileido jo. Liaudies menas visada tarnavo pačios liaudies buičiai bei dvasiniams poreikiams. Reikia tik įsigiliinti į pastebėjimą, kaip subtilliai, tačiau skoninių papuošta valstiečių buitis. Savitas menas skaidrino engiamo valstiečio kasdienybę, žadino viltis į geresnę ateitį. Ivaizus papuošti daiktai savotiškai veikė sodiečių dvasią.

Lietuviai liaudies menai tirti ir pavaizduoti Rokiškio Kraštotyros muziejus skirta daug dėmesio. Šiomis dienomis venoje iš muziejaus salių atidarytos naujos liaudies meno ekspozicijos, žymiai praturtinios naujats eksponatai.

Praetimė naujomis ekspozicijomis, kur išstatyta mūsų rajono XIX a. pabaigos ir XX a. pradžios liaudies menininkų darbai. Kokie puikūs dūminiu pirklių langų, klėtelų durų, prieklėtių kolonelių ornamentai, išdrožinėti paprastų stalų rankomis. Cia pastebime savotiškai perduodamas gyvilių, paukščių, augalų formas. Štai smulkūs daiktelių — spaustukai, kultuvės, verpstės, prievertstės, tabokinės, įvalrios dežutės, — jbrėžti juose ornamentai subtili-

FELJETONAS

„SKENDUOLIS“

Gerbiamas skaltytojau, jeigu tektu kada nors būti Kamajuose ir užsukti į užkandinę, be abejo, pamatytiu besiskeryčiojantį viduramžių tamšlaplaukių vyriškį, nuo gérimo pamėlinavusia nosimi, su išsipešustais iš po diržo kadaisė buvusiųs batais baltiniams; nenustebk, kai tavęs nepažindamas, prėjės paprašys šimtgramio degtinės, bokalo alaus. Tada jau gertau nesigincyk, jeigu nenori užsitraukti į rūstybęs. Kaip sako kamajiskiai, jo negali sutvarkyti net milicija. Todėl, sutikęs ji šlitinėjant, traukis iš kelio, nes nuo nedarbo kolūkyje susikaupus energija išsprūsta kumščiu lietumi. Kad netuščiažodžiautume, duodaime jo paties, Vlado Bočerovo, gyvenančio „Lenino keliu“ kolakyje, portretą.

Sugrižęs iš po kasdininkų išgertuvui, išveja iš namų trejetą mažamečių vaikų, žmoną. Stautėja tol, kol alkoholis galutinal pakerta pakinklius ir, išvirkęs iš klumpių, užmlega ant sudaužytų indų šuklių bei apverštų baldų krūvos.. Taip paprastai baigiasi klekviena eilinė darbo diena.

Kolūkio pirmintinkas Strazduskas į V. Bočerovo nedalyvavimą ga-

myboje šaltai numoja ranka:

—Et, ką gč aš padarysu. Juk ne iš mano kišenės geria...

—O iš kieno kišenės? —paklaus nekantrus skaltytojas.

Atsakymas tėra vienas iš „nešvarių kombinacijų“.

Štai paruošu igaliotinis Viržgintas, norėdamas žut būt sugraibyti čiužančių, kaip jis patasako, „burnelei sudréktini“, V. Bočerovo pagalba surado neblogą pinigų šaltinėlį.

Kartą, apžiūrēdamas kolūkiečių A. Skardžiaus, I. Partunovo, E. Pamatienės atvežtus prievoles veršelius, jis bambėjo:

—Hm, veršelis! Oda, kaulai. Tokų priimti negaliu, neleidžia įstatymas, brokas.

Tačiau tą pačią aktimirką, tuos pačius veršelius, kuriuos pídadė V. Bočerovas, Viržgintas priėmė, užskaitydamas gera, pilnavertę rūši, nuo jų savininkų aktiploškai nusukdamas ketą šimtų rublių...

Reikia tikėti, kad pirmoje eilėje atitinkamos organizacijos nubrokuos pímarūši sukčių Viržgintą, o kolūkio valdyba, bendradarbiaudama su apylinkés taryba, ims priemonių, kad pakelty gyvą skenduočių V. Bočerovą iš pražūtingos alkoholio balos, sugražins jį į tikrąjį tarybinio žmogaus keitą, juk socialistinės vienuomenės narys negali laikti ant grindų!

D. Dilytė,
V. Lionys

Uzbekijos TSR skiriamas didelis dėmesys senovės paminklų saugojimui bei restauravimui. Šiai metais tam reikaliu išskirta du milijonai rublių.

Nuotraukoje: meistras Ibragimas Sirmuchamedovas restauruoja minaretą, pastatytą prie 700 metų.

A. Kuzmenkos
(TASS) nuotr.

Mūsų medžiagos pėdsakais**„Taisytina padėtis“**

Tokio pavadinimo straipsnis buvo išspaudintas „Po Spalio vėliava“ Nr. 54 (1590). Jame buvo rašoma, kad prie Rokiškio miesto kino teatro kassos nėra salés plano. Žiūrovams tenka pirkti biletus nežinant, kurioje salés vietoje teks sédéti.

Rajono kultūros skyriaus vedėjas Šlikas redakcijai pranešė, kad straipsnyje iškelti faktai yra teisingi. Šiuo metu yra sudarytas kino teatro salés planas ir iškabintas matomoje vietoje prie kassos.

Peržvelgus saviveiklininkų darbą

Praėjo rajoninis ir respublikinis festivaliai. Dabar galtma susumuoti laimėjimus, pasiektus vystant meninę saviveiklą, jos trūkumus. Štai pirmajame respublikiniam festivalyje rokiškiečiai pasirodė general, vadovavo dalnos, šokių ir žaidimų valandomis Dramos teatro klieme. Reikia atžymeti Juodupės vilnonių audintų fabriko „Nemunas“ saviveiklininkų iniciatyvą, organizuojant daivas ir žaidimų valandas. Rokiškio kultūros namų tautinių šoklių ratelis, dalyvavę konkurse, užėmė antrą vietą respublikoje. Minėtų kolektivų nariai lankė repeticijas, vykdė vadovų nurodymus.

Gerai pasirodė nemuncelių ir rokiškiečių meninu lygiu yra nesilpnėsnė. Tačiau šiam kolektivui galima padaryti nemažai priekaištų, kaip drausmės trūkumas, nuolatos pasireiškiantis iš tai buvo padaryta deka jos iniciatyvos, nuoširdaus darbo.

Kalbant apie respublikiniam festivalyje pasiekus laimėjimus, negalima nutylėti pasitaičiusių trūkumų: Vienas iš trūkumų yra tas, kad mūsų rajono, turinčio tokias pajegias kūrybinės jėgas, nei vienas kolektivas negavo laureato vardo. Priežasčių toli ieškoti nereikia. Saviveiklos kolektivų vadova Zalenkauskas, Gradeckas, Kastėnas ir kiti „prašovė pro šali“, atsisakę stoti į konkursą. Tuo tarpu užtenka palyginti Rokiškio 1 ir Šiaulių Juliaus Janonio vardo vidurinių mokyklų orkestrus. Tenka pastebėti, kad rokiškiečiai meninu lygiu yra nesilpnėsnė. Tačiau šiam kolektivui galima padaryti nemažai priekaištų, kaip drausmės trūkumas, nuolatos pasireiškiantis iš

Nauji televizoriai

Miaskovos fabrikas įsisavino mūsinę televizorių „Rubinas“ su stačiakampiu ekrano gamybą. Sekmingai įvykdyęs mėnesinius planus, kolektivas pasiuntė prekybos organizacijoms keletą šimtų tokų televizorių.

Nuotraukoje: televizorių „Rubinas“ surinkimas.

V. Kunovo (TASS) nuotr.

liai perduoda liaudies artumą su gamta, jausmų kltinumą, siekimą šviesesnės ateities ir pasitikėjimą savimi. Bernelis, prieš dovanodamas mergelei skalbėjeli kultuvę, i ja irėžė savo džiaugsmą ir susilavėjimą lietuvaltės grožiu, primenančiu jam lelijos žiedą, rūtos šakelę arba sunkiai pasiekiamą žvaigždutę.

Sunkiausiomis gyvenimo valandomis darbo žmogus buvo guodžiamas šviesesne ateitim „anam gyvenime“, dievo „apvalzda“, šventujų „užtarimu“. Tačiau ir jai primesto tikėjimo formose liaudis išreiškė gilių savo troškimą geresnio gyvenimo, tiesosir savo teisių. Visa tatai su nepaprastu talentingumu perdavė skulptūroje bei medžio drožiniuose. Štai atskirame stende matome eilę jų. Tai ne tiekrikštoniškieji „šventieji“, ne mitologiniai

„užtarėjai“ — tai nukryžiuotajame ikūnytos baudžiavinio valstiečio kančios, rūpintojėlyje išreikšta sunki dalia, šventame Jurgelyje itin tikslijas pergale prieš visus skriaudėjus, populingosios motinos veiduose įrežtas liaudies sielvartas. Išlizirėkime gerai į jų veldus, ar jie nėra pažistami. Kaip jie mums primena?

Lietuvos valstietių Kitaipl ir negali būti, nes dievdvirbis drožė medį, savo valzduotei bruožus imdamas iš realaus gyvenimo, iš savo aplinkos, koplyjodamas lietuvių valstiečio veido išraiškas. I savo drožinius nežinomieji menininkai idėjo visa savo meninę nuovoką,

skonį, karta iš kartos tėsesi tas tradicijas. Ne veltui geriausieji mūsų skulptoriai mokosi iš liaudies.

O kiek skonio išreikšta lietuviškuose au-

diniuose, kuriats valsietės puošė stalą, lovas, kuriats rengesi lietuviškoji šeima. Tūk tūk raštuotų lovatisių rankšluosčių, staltiesių ir jų išdėstymo dėka paprasta be grindų pirkia tapdavo jaukia seklyčia, raštuoti rūbat soditę vienijo su puošniaja gamta, kėlė jauimo pasitikėjimą, ugde estetinę nuojautą.

Liaudies skonis pasireiškė kiekvienam žingsnyje. Be ornamentuotų šaukštiničių, samčių, rankšluostinių, skrynių, raštuotų audiunių, statulėlių ir architektūrinų puošmenų gilius grožio pajautimus vertė žmogų padaryti jaukią ir namų bei sodbos aplinką.

Praetini liaudies meno ekspozicijomis ir pajunti grožtui jautrių liaudies stelą. Bet juk tai tik maža dalelytė tūliaudies meno paminklui. Kiek jų yra mūsų

kolūkiečio bultyje dar nelštirtę, kiek jų sugraužė kleti laikodantys ir taip norėtusi surinkti kiek galima daugiau meno dalykelių, norėtusi įruošti muziejuje išsiųtis liaudies meno galeriją, padaryti juos prieinamus mūsų jauniesiems menininkams, plačiajai visuomenei, išsaugoti juos komunistinės visuomenės kartoms.

Stovint ties stendais, nejaučiomis ateina minčis apie tūkūnį autorių gyvenimą. Juk seniai niekada nebuvon tokio susidomėjimo liaudies menu kaip dar.

Lūdno likimo, paprastai iš klemo į klemą keliaujantieji arba gritelėjantieji dievdvirbliai, audėjos, piešėjai niekada nesinaudojo tokiu įvertinimu, kaip dabar, niekada neturėjo galimybę dalyvauti festivalinėse liaudies kūrybos paro-

dose. Medžio drožėjai, kurdamis verpstenes, statuleles, audėjos, ausdamos raštuotus audinius, subtiliai į kūrinį iliėdavo naujautimą aptieateinančią šviesesnę ateitį, tačiau niekada, tur būt, nepagalvojo, kad jų darbą taip aukštai vertins jų ainių, kad jų meną rinks į muziejų saugyklas, tyrimės, grožesis, ims pavyzdiu naujeliems kūriniams.

Socialistinėje visuomenėje liaudies menas užima itin svarbią vietą liaudies kultūros gyvenime. Kasdieninė butinis puošiasi naujais gablių rankų darbais. Labiau pasireiškiantieji liaudies menininkai nebéra atstumti „keistuoliat“, o eina kartu su gyvenimu ir atlieka svarbūs visuomeninį vaidmenį bendroje socialistinės kultūros dirvoje. Naujos epochos dv asia, išsi-

vystę liaudies kultūriniai poreikių, platūs interesai padidintąjų liaudies menininkui naujai temą, įduodą kitą turinį ir pastato dar didesnius reikalavimus meninių formų išeškojimui. Naujoji liaudies kūryba padvelkla optimistine dv asia, stipriai atsistojusi ant realistinių liaudies meno tradicijų. Ekspozicijose išstatyti naujaujai kūriniai atspindi naujo, tarybinių žmudžiaus psichologiją ir poreikius.

Nuodugnus naujosios liaudies kūrybos ištyrimas, geriausiu kūriniu surinkimas į muziejaus ekspozicijas yra vienas iš svarbiausiu muziejaus uždavinii.

S. DAUNYS
Rokiškio Kraštotyros muziejaus direktorius

